

FNV Feitenrelaas zorgmedewerkers en Covid-19

Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM), besmettingen, richtlijnen, testen, vaccineren, doorwerken bij klachten en (financiële) problemen i.v.m. long covid

12 maart 2020: Minister Bruins presenteert tijdens een persconferentie nieuwe maatregelen, waarbij afwijkende regels gelden voor zorgmedewerkers als zij zich ziek voelen. De FNV reageert dat dezelfde veiligheidsmaatregelen voor iedereen gelijk moeten zijn, zeker omdat op dat moment bekend is dat 1 op de 6 besmette personen in Nederland in de zorg werkt. Juist daarom is het van belang dat het schaarse PBM dat er is onder zorgpersoneel verstrekt en verdeeld wordt.

30 maart 2020; FNV publiceert tussenuitslag van een poll onder zorgmedewerkers; Zorgmedewerkers zijn steeds ongeruster om eigen veiligheid. De persoonlijke beschermingsmiddelen raken op en de richtlijnen van RIVM zijn voor meerdere uitleg vatbaar. De FNV stelt de vraag; Wanneer is het verantwoord om onbeschermd aan het werk te gaan?

April 2020: Het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten erkent COVID-19 officieel als beroepsziekte.

7 april 2020: FNV stuurt de ministers De Jonge en Van Rijn een brandbrief waarin de bond de ministers oproept in actie te komen voor zorgmedewerkers, juist ook buiten de ziekenhuizen. De belangrijkste zorgen die medewerkers uiten bij de bond zijn;

- 1) het gebrek aan persoonlijke beschermingsmiddelen,
- 2) onduidelijke richtlijnen van het RIVM en onduidelijke protocollen van zorginstellingen
- 3) de onzekerheid/ gevoel van onveiligheid op de werkvloer omdat patiënten/ cliënten en collega's te weinig getest worden.

De FNV geeft in deze brief al aan dat veiligheid de basis moet zijn voor de RIVM-richtlijnen en niet schaarste. De FNV trekt deze conclusie n.a.v. signalen van zorgmedewerkers. Ook vraagt de FNV om een tripartiet overleg over veilige richtlijnen met RIVM aan tafel.

(N.a.v. deze brief is de FNV uitgenodigd voor een periodiek bestuurlijk overleg met de minister. In eerste instantie sluiten alleen de vakbonden aan bij dat overleg. Na de ministerswisseling Van Rijn/ Van Ark worden diverse bestuurlijk overleggen samengevoegd tot één overleg met alle partijen in de zorg in Nederland. De agenda van dat bestuurlijk overleg wordt door VWS gedirigeerd. Onderwerpen die de FNV belangrijk vindt voor zorgmedewerkers vielen (en vallen) herhaaldelijk van de agenda of komen na een verkennende bespreking niet meer terug op de agenda.)

9 april 2020: FNV wil dat zorgmedewerkers die corona op de werkvloer hebben opgelopen en door langdurige ziekte en uitval financiële schade lijden - naast een schadeloosstelling van hun werkgever - via een noodfonds gecompenseerd kunnen worden om de schade op de korte termijn te kunnen opvangen.

14 april 2020: Ambtenaar van VWS schijft e-mail aan collega's over het concept OMT-advies: "Met die tekst gaan we verpleeghuizen niet weerhouden hun voorraad breed in te zetten, onder druk van de vakbonden."

15 april 2020: Uitzending Jinek: FNV-vicevoorzitter Kitty Jong en thuiszorgmedewerker Margot Emmen reageren op het PBM-beleid van het kabinet en wijzen op het feit dat zorgverleners zichzelf ook niet preventief mogen beschermen met eigen middelen, omdat de RIVM-richtlijn dat verhindert en werkgevers zich daarop beroepen.

30 april 2020: RIVM maakt bekend dat negen zorgprofessionals inmiddels zijn overleden aan het coronavirus. FNV roept VWS nogmaals op om met een duidelijke RIVM-richtlijn voor iedereen in de zorg te komen, gebaseerd op arbo-wetgeving & veiligheid en niet op de schaarste van middelen. Tests en PBM worden buiten de ziekenhuizen nog nauwelijks geleverd.

7 mei 2020: Minister Van Rijn doet tijdens bestuurlijk overleg met vakbonden de toezegging op eis FNV dat er een richtlijn komt met daarin het recht van werknemers in de zorg om persoonlijk beschermingsmateriaal te krijgen, zonder extra beoordeling door hun werkgever. Nog voor het weekeinde zou er een uitwerkingsplan vanuit VWS komen.

14 mei 2020: Advies van de Commissie Vergemakkelijking Schadeafhandeling Beroepsziekten (commissie Heerts) wordt gepresenteerd. Vergoeding is nu op zijn plaats, mocht je ziek worden vanwege corona. Dit moet voor bedrijven een eerste opstap zijn om aan het werk te gaan met een veilige en gezonde werkplek en een betere naleving van verplichtingen in de arbo-wet.

19 mei 2020: Uit een korte poll van FNV Zorg & Welzijn onder 1.357 zorgprofessionals blijkt dat 60% van de werknemers in de verpleeghuizen en thuiszorg nog steeds onbeschermd werkt en één op de drie ziekenhuismedewerkers. De regels zijn per werkgever verschillend. FNV hamert daarom wederom op het doorvoeren van één richtlijn, zoals toegezegd op 7 mei, waarbij de wens van de zorgwerknemers centraal staat. De richtlijn is er nog steeds niet.

4 juni 2020: Omdat VWS nog niet met een uitwerkingsplan is gekomen, overhandigt FNV - mede namens andere zorgvakbonden - op zijn verzoek een handreiking aan minister Van Rijn. Hierin staat een duidelijke beslisboom over PBM voor zorgprofessionals. Deze handreiking kwam naast de RIVM-richtlijn, omdat aanpassing van die richtlijn niet haalbaar blijkt. Van Rijn presenteerde de beslisboom dezelfde dag aan de Tweede Kamer. Uitgangspunt hierbij is dat de professional altijd zelf oordeelt of hij gebruik wil maken van beschermende middelen en de werkgever hem daar in voorziet.

Juli 2020: Uitzending Nieuwsuur, waarin Conny Helder (toen nog bestuurslid van Actiz) het op dat moment geldende advies van het RIVM verdedigt. Mondkapjes zouden tot 'schijnveiligheid' leiden en het dragen van mondkapjes door zorgmedewerkers in de ouderenzorg zou zelfs een 'potentieel gevaar' in zich hebben.

17 augustus 2020: RIVM past stilzwijgend de richtlijn m.b.t. PBM aan. Sindsdien zijn mondkapjes noodzakelijk, terwijl de overheid in de maanden daarvoor veronderstelde dat het inzetten van beschermingsmiddelen voor personeel in de ouderenzorg niet nodig was.

3 september 2020: Uit een nieuwe poll onder 1.600 zorgprofessionals blijkt dat 70% van de werknemers zich nog steeds niet veilig voelt op de werkvloer. 25% geeft aan nog steeds niet voldoende PBM te hebben voor de aangekondigde tweede golf.

18 september: Nieuwsuur maakt mailwisseling met het RIVM bekend, waarin RIVM toegeeft dat mondkapjesrichtlijn toch mede gebaseerd was op schaarste en dat dit in augustus stilzwijgend was gewijzigd. Conny Helder (Actiz) reageert in Nieuwsuur nu kritisch en verbaasd op de eerdere richtlijn van RIVM, die zij voorheen verdedigde .

24 september 2020: FNV roept de overheid op om medewerkers in zorg & welzijn die door het gebrek aan PBM op de werkvloer besmet zijn geraakt, schadeloos te stellen. De FNV vindt dat de overheid het heeft nagelaten om zorgwerknemers voldoende te beschermen en onderzoekt of juridische stappen genomen kunnen worden. Ook omdat de richtlijnen van het RIVM, waar werkgevers zich op baseren, geen rekening houden met de arbo-wet.

2 oktober 2020: FNV en overige zorgvakbonden eisen dat minister Van Ark haar handtekening zet op de door haar voorganger Van Rijn omarmde handreiking 'Persoonlijke Beschermingsmiddelen voor Zorgpersoneel', 5 maanden eerder. De zorgvakbonden hebben de indruk dat het ministerie van VWS de werknemers binnen zorg & welzijn niet serieus behandelt en niet wil beschermen.

12 oktober 2020 – Het OMT brengt een onduidelijk advies over PBM onder zorgmedewerkers naar buiten dat afwijkend is van het mondkapje dat voor iedereen wordt geadviseerd. De FNV vindt dat juist de veiligheid van de zorgmedewerkers voorop zou moeten staan en roept minister Van Ark op

om de handreiking die Van Rijn in juni aannam als richtlijn te gaan hanteren. Ook diverse werkgeverskoepels in de zorg omarmen inmiddels openlijk deze beslisboom.

18 januari 2021: De Britse variant van het coronavirus gaat inmiddels rond in Nederland. De FNV en overige zorgbonden schrijven Jaap van Dissel, directeur van het RIVM, een gezamenlijke brief waarin ze aanscherping van de richtlijnen eisen en preventief gebruik van een FFP2-masker door alle zorgmedewerkers.

3 februari 2021: Minister De Jonge wil vaccinatie voor medewerkers in de wijkverpleging en gehandicaptenzorg uit stellen. FNV geeft aan dat deze groep zorgprofessionals steeds wordt achtergesteld en het onverantwoord is, omdat ze met kwetsbare ouderen en gehandicapten werken. De besmettingen nemen onder deze groepen mensen nog steeds toe.

15 maart 2021: FNV en Pointer publiceren een gezamenlijk onderzoek onder 3.600 zorgmedewerkers: Kwart zorgpersoneel leidt financiële schade na besmetting met COVID-19. De meeste besmettingen zijn opgelopen door medewerkers van verpleeghuizen (24%), ziekenhuizen (vooral op de niet corona-afdelingen, 17%), gehandicaptenzorg (15%) en thuiszorg (12%).

7 april 2021: FNV roept minister Van Ark per brief op om een COVID-19 fonds en herstelplan op te richten voor medewerkers in zorg & welzijn dat tegemoetkomt in de kosten die tijdens het eerste en tweede ziektejaar, na besmetting met Covid-19, zijn gemaakt én voor eventuele arbeidsongeschiktheid als gevolg ervan. Tijdens een bestuurlijk overleg de dag erna doet minister Van Ark een mondelinge toezegging.

31 mei 2021 FNV stuurt brief aan vaste commissie voor VWS + CC naar de ministers Van Ark en De Jonge, waarin we het Covidfonds nogmaals onder de aandacht brengen, want we hebben niets meer vernomen sinds de mondelinge toezegging van Van Ark afgelopen april.

24 november 2021: FNV Zorg & Welzijn ontvangt steeds meer signalen van medewerkers met COVID-achtige klachten én na positief testen dat zij toch moeten komen werken van hun werkgever omdat het personeelstekort te groot is. De FNV roept op om juist veiligheid voor kwetsbare patiënten en werknemers voorop te stellen.

29 december 2021: FNV opent een meldpunt voor zorgprofessionals met long covid die daar financiële problemen van ondervinden, om de omvang van het probleem beter in kaart te kunnen brengen en de nieuwe ministers van VWS (Kuipers en Helder) van actuele informatie te kunnen voorzien. Na de toezegging van minister van Ark in april heeft het ministerie van VWS nog geen stappen gezet om een fonds op te stellen. Reden zou zijn omdat het kabinet al die tijd demissionair was.

22 januari 2022: FNV publiceert het rapport 'de beroepsziekte long covid onder zorgprofessionals' met aanbevelingen richting de overheid, werkgevers, arbodiensten en andere belanghebbenden, dat zowel praktische als financiële oplossingen biedt. Ook publiceert de FNV een eerste tussenstand van het meldpunt dat de bond eind december opende. Via een brief aan de ministers Kuipers en Helder verzoekt de FNV samen met leden uit de zorg toelichting te komen geven bij de ministers.

31 januari 2022: De FNV is samen met 5 zorgprofessionals met long covid uitgenodigd bij minister Helder n.a.v. het vorige week uitgebrachte rapport. De FNV vraagt wederom om een tegemoetkoming voor de zorgprofessionals en langere hersteltijd, zodat werknemers gezond terug kunnen keren op de arbeidsmarkt waar ze hard nodig zijn.

15 februari 2022: Van de 3500 zorgprofessionals met long covid die een melding hebben gedaan op het FNV-meldpunt, belanden 877 binnenkort in de WIA, omdat ze dan langer dan twee jaar ziek zijn na een besmetting met COVID-19 op de werkvloer. Terugval van 30% -50% in inkomsten. Daarnaast

geven 1.070 zorgwerkers aan uren te moeten inleveren door hun klachten na besmetting en 1.554 worden gekort op hun salaris na hun eerste ziektejaar.